

8/b. számú melléklet

ZÁRADÉK

**a VOLÁNBUSZ Zrt. helyközi személyszállítási szolgáltatások nyújtására hozott
Határozatához**

MINTA

**a 2023. évi autóbusszal végzett fővárosi elővárosi személyszállítási
közszolgáltatáshoz nyújtott ellentételezésről**

amely létrejött

egyrésztől a Magyar Állam, mint ellátásért felelős (képviseli: a közlekedésért
felelős miniszter, a továbbiakban: Miniszter, nevében eljár Dr. Bói Loránd
közlekedésstratégiaért felelős helyettes államtitkár),

másrésztől a VOLÁNBUSZ Zrt. (képviseli: Kruchina Vince elnök-vezérigazgató)
mint Szolgáltató (a továbbiakban: Szolgáltató)

között (a továbbiakban együtt: Felek) az alábbi feltételekkel:

I. Alapelvek

Az Európai Parlament és az Európai Tanács a 2009. december 3-án hatályba lépett, a vasúti és közúti személyszállítási közszolgáltatásról, valamint az 1191/69/EGK és az 1107/70/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 1370/2007/EK rendeletében (a továbbiakban: 1370/2007 EK rendelet) meghatározott elvekkel összhangban – figyelemmel az Európai Közösségek Bíróságának C-280/00 számú, az Altmark Trans GmbH ügyben 2003. július 24-én hozott ítéletében foglalt feltételekre is – az országos, regionális és elővárosi közúti közszolgáltatások biztosításáért felelős Miniszter megtéríti a szolgáltatást végző közszolgáltatás teljesítésével felmerülő, bevételekkel nem fedezett indokolt költségeit azzal a feltétellel, hogy az ellentételezés nem vezethet a közszolgáltatást végző társaság közszolgáltatás keretében végzett tevékenységének túlkompenzációjához.

A folyósítás előfeltétele a Határozatban meghatározottak szerinti rendszeres adatszolgáltatás, illetve a szolgáltatás megfelelő minőségi és mennyiségi színvonalának biztosítása.

**II. A 2023. évi autóbusszal végzett fővárosi elővárosi személyszállítási
közszolgáltatáshoz nyújtott ellentételezés**

1. Az ellentételezés rendszere

- 1.1. A gazdasági hátránnyal érintett vonalakra a közszolgáltatási kötelezettségként előírt személyszállítási szolgáltatások ellátását Szolgáltató 2023. évben is fenntartja.
- 1.2. A havi ellentételezést a Szolgáltató a Határozat 1. melléklet „V. Pénzügyi feltételek” fejezetének „1. Általános feltételek” pontjában hivatkozott 3. sz.

melléklet III. A tárgyidőszak tevékenységei 9. „A tárgyévi ellentételezés igénybe vételéhez szükséges miniszteri teljesítésigazolás” pontjában foglaltak szerint nyújtott miniszteri teljesítésigazolás (a továbbiakban: személyszállítási teljesítésigazolás) birtokában igényelheti a következők szerint.

- 1.3. Az ellentételezés havi ütemezését a Szolgáltató által készített tárgyévre szóló, havi bontású pénzforgalmi terv alapján, a Miniszter és a pénzügyminiszter között lefolytatott előzetes egyeztetés szerint a Miniszter a pénzügyminiszterrel egyetértésben a Határozat Záradékában rögzíti. Az ellentételezés ütemezését rögzítő Határozati Záradékban szereplő havi ellentételezési összeg 70 %-át a Szolgáltató a tárgyhó első munkanapjától igényelheti a Nemzeti Adó- és Vámhivaltól. (a továbbiakban: NAV). A NAV-tól történő igényléskor a bevallásban bevallási időszakként a Záradék e fejezet 2. pont táblázatában szereplő tárgyhónapot kell szerepeltetni.
- 1.4. Az ellentételezés ütemezését rögzítő Határozati Záradékban szereplő havi ellentételezési összeg 30 %-át Szolgáltató utólag, Miniszter által az e fejezet 1.5. pontjában foglaltak szerint nyújtott személyszállítási teljesítésigazolás birtokában igényelheti a NAV-tól. Az ellentételezés fennmaradó 30%-ának igénylésekor az e fejezet 2. pont táblázata szerinti tárgyhónapot kell feltüntetni a bevallási időszakként.
- 1.5. Az adott hónapra járó ellentételezés összegének 100%-a kiutalásának feltétele a személyszállítási teljesítésigazolás megléte. Amennyiben a Miniszter a Szolgáltató havi jelentését nem fogadja el és a személyszállítási teljesítésigazolás kiadását indokolással visszautasítja, a tárgyhavi ellentételezés összegének 30 %-a mindaddig visszatartható, amíg Szolgáltató és Miniszter a személyszállítási teljesítésigazolás kiadása elmaradásának okát meg nem szünteti.
- 1.6. A kifizetést a NAV az igényléstől számított 15 napon belül folyósítja. Az igénybejelentés elmulasztásából, vagy a késedelmes benyújtásból eredő bevételkiesés miatt keletkezett veszteség Szolgáltatót terheli.
- 1.7. Miniszter – az agglomerációs (Fővárosi elővárosi) autóbusszos személyszállítási közszolgáltatás ellentételezése érdekében – az e Záradék II. 3.1. a) pontjában meghatározott későbbi elszámolási kötelezettség mellett a Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló 2022. évi XXV. törvény 1. számú melléklet XVII. fejezet 21 cím, 1 alcím, 5 jogcímcsoport, Elővárosi közösségi közlekedés költségtérítése jogcím központi kezelésű előirányzaton rendelkezésre álló, e célra meghatározott keretből a Záradék e fejezet 2. pontjában szereplő összegű ellentételezést nyújtja Szolgáltató részére. Az ellentételezés felhasználási szabályait a pénzügyminiszter irányítása alá tartozó központi kezelésű előirányzatok kezeléséről és felhasználásáról szóló .../2022. (...) PM rendelet határozza meg.
- 1.8. Szolgáltató az ellentételezést elfogadja, és a jelen Záradék aláírásával nyilatkozik, hogy az ellentételezés nyújtásának jelen Záradékban meghatározott feltételeit megismerte és elfogadja.

2. Az ellentételezés összege

A jelen Záradék II. fejezet 1.3. pontja alapján a 2023. évi autóbusszal végzett személyszállítási tevékenység után igénybe vehető ellentételezés tárgyévi pénzügyi teljesítésének havi összegei:

Tárgyhónap	A havi ellentételezés összege Ft
2023. január	
2023. február	
2023. március	
2023. április	
2023. május	
2023. június	
2023. július	
2023. augusztus	
2023. szeptember	
2023. október	
2023. november	
2023. december	
2023. évi összesen:	

Az ellentételezés összegét jelen Záradék alapján a NAV folyósítja. Az ellentételezés összege általános forgalmi adót nem tartalmaz.

3. Az ellentételezés általános feltételei

A Záradék e fejezet 2. pontjában meghatározott, gazdasági hátránnyal járó közszolgáltatási tevékenység közszolgáltatásként történő fenntartásával összefüggésben megállapított veszteségtérítés ellentételezés formában, a Határozatban meghatározott, fővárosi elővárosi autóbusszal végzett menetrend szerinti helyközi közlekedési közszolgáltatási tevékenység bevételekkel nem fedezett indokolt költségei alapján kerül meghatározásra.

Az ellentételezés a személyszállítási szolgáltatásokról szóló 2012. évi XLI. törvény, valamint az 1370/2007 EK rendelet vonatkozó rendelkezéseire figyelemmel kizárólag a Szolgáltató fővárosi elővárosi autóbusszal végzett menetrend szerinti helyközi személyszállítási közszolgáltatási tevékenységének bevétellel nem fedezett indokolt költségei ellentételezésére fordítható.

Amennyiben a Szolgáltató egyéb közszolgáltatási tevékenységet vagy egyéb tevékenységet végez, akkor a keresztfinanszírozás általános tilalma mellett a helyközi közlekedés ellentételezése tekintetében a finanszírozási, pénzügyi és likviditási célú keresztfinanszírozás is tiltott.

A bevétellel nem fedezett indokolt költség meghatározása a 4. pontban meghatározott szabályok alapján történik.

A túlkompenzáció kizárásának biztosításához, a költségek tekintetében szükséges figyelembe venni valamennyi, a fővárosi elővárosi autóbusszal végzett menetrend szerinti helyközi személyszállítási közszolgáltatással kapcsolatban felmerült szükséges és indokolt költséget, valamint a közszolgáltatással kapcsolatban a tárgyévben realizált valamennyi menetdíjbevételt, továbbá az állami vagy egyéb forrásból működési célra juttatott támogatást, kompenzációt.

- 3.1. Figyelemmel a vonatkozó jogszabályokra, az ellentételezés összege nem haladhatja meg Szolgáltató fővárosi elővárosi autóbusszal végzett menetrend szerinti helyközi személyszállítási tevékenységével összefüggésben felmerülő bevételekkel nem fedezett indokolt költségeit. Ennek érdekében:
- a) Szolgáltató a folyósított ellentételezési összeggel a tárgyévet követő évben elszámol. Miniszter a Szolgáltató által a tárgyévet követő évben benyújtott, a tárgyévre vonatkozó elszámolását – figyelemmel a vonatkozó jogszabályokra, illetve a Határozatban foglaltakra – megvizsgálja, és ennek keretében értékeli, hogy
- a.1.) Szolgáltató által megjelölt költségek kizárólag a Határozattal érintett fővárosi elővárosi autóbusszal végzett menetrend szerinti helyközi személyszállítási közszolgáltatások teljesítése keretében merültek-e fel, illetve azok mértékükben és felhasználásukban szükségesek voltak-e a Határozatban rögzített közszolgáltatási tevékenység elvégzéséhez.
- a.2.) Szolgáltató megtett-e minden szükséges intézkedést annak érdekében, hogy a Határozatban rögzített közszolgáltatási tevékenységgel összefüggésben keletkező bevételeket realizálja.
- a.3.) Szolgáltató a fővárosi elővárosi autóbusszal végzett menetrend szerinti közszolgáltatási tevékenység végzését érintő működése során megtette-e mindazon intézkedéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a helyközi személyszállítási közszolgáltatási tevékenységet alacsonyabb költségszinten, illetve azonos költségszint mellett magasabb színvonalon végezze.
- b) Miniszter az a) pontban meghatározott vizsgálat lefolytatása érdekében a Határozatban meghatározott adatszolgáltatáson túl további – a gazdasági hátránnyal végezhető tevékenységgel felmerült kompenzációs igények megállapításával kapcsolatos vizsgálat eredményességéhez szükséges – adatok szolgáltatására, nyilatkozatok tételére, illetve további egyeztetésekre lefolytatására hívhatja fel a Szolgáltatót.
- 3.2 Az ellentételezés működési támogatás, amelyet Szolgáltató „Egyéb bevételként” könyvel el.
A jelen Záradék keretében biztosított ellentételezés a 3.1. pontban meghatározott vizsgálat eredményeként megállapított, a közszolgáltatási Határozatban meghatározott, fővárosi elővárosi autóbusszal végzett menetrend szerinti helyközi közlekedési közszolgáltatási tevékenység bevételekkel nem fedezett indokolt költségeinek ellentételezésébe beleszámít.
- 3.3 A Határozat 1. melléklet VI. Információs kötelezettségek, ellenőrzés fejezet 1. Nyilvántartások, tájékoztatási kötelezettségek és 4. Ellenőrzés, szankciók pontjában foglaltak alapján a Szolgáltató köteles adatszolgáltatási kötelezettségének eleget tenni. Amennyiben a Szolgáltató adatszolgáltatási kötelezettségének nem teljesítése, vagy részben teljesítése okán Miniszter az adatszolgáltatási igényét nem tudja érvényesíteni, úgy Miniszter az ellentételezés folyósítását felfüggesztheti az adatszolgáltatási kötelezettség nem teljesítésének időtartamára.

4. Az ellentételezés mértéke

4.1. Indokolt költségek meghatározása

A gazdasági hátránnyal járó fővárosi elővárosi autóbusszal végzett menetrend szerinti közszolgáltatási tevékenység közszolgáltatásként történő fenntartásával összefüggésben Szolgáltatónál felmerült indokolt költségek az alábbiak szerint kerülnek megállapításra:

Az ellentételezés mértékének meghatározásánál a Határozat szerinti az „értékesítéshez kapcsolódó költségek” költségcsoport a forgalmi általános költségek közül az utastájékoztatás, értékesítés, elszámoltatás, forgalomellenőrzés költségtételeit foglalja magában, a „tevékenység ellátásához kapcsolódó közvetett költségek” költségcsoport a forgalmi általános költségeknek az értékesítéshez kapcsolódó költségtételeken kívüli részét, valamint a műszaki általános költségeket tartalmazza.

Amennyiben a Szolgáltató korábbi év(ek)ben felmerült költségcsoportonkénti költségszintjében az általános gazdasági folyamatoktól eltérő, jelentős növekmény következik be az egyes költségcsoportok és az indokolt összköltség vonatkozásában, Szolgáltató az eltérés okát és mértékét számszerűen és szövegesen indokolni köteles azok indokolt költségként történő elfogadtatása érdekében a Miniszter részére benyújtandó valamennyi adatszolgáltatás során.

Az átlagot meghaladó költségnövekedés indokolt költségként történő befogadásáról a Szolgáltató által benyújtott, szöveges és számszerű indokolás alapján Miniszter dönt.

Amennyiben Magyarország Kormánya a legalább többségi állami tulajdonban lévő szolgáltató társaságok számára a 4.2. pontban meghatározottakon túl a bértömeg-gazdálkodással, a beruházásokkal vagy anyagjellegű beszerzésekkel kapcsolatban kötelező tartalmú rendelkezést ad ki, továbbá a személyszállítási szolgáltatásokhoz kapcsolódó eszközök, különösen az utastájékoztatási rendszer, az elektronikus jegy- és bérletrendszer, a jegyértékesítő és jegyellenőrző rendszerek, valamint a járművek és infrastruktúra elemek üzemeltetésére, fejlesztésére és fejlesztésnek nem minősülő beruházásaira egységes fejlesztési koncepciót állapít meg, akkor e szabályokat a közszolgáltatásokkal összefüggésben felmerült indokolt költségek számítása során is figyelembe kell venni.

Ha a Szolgáltató e rendelkezésektől vagy koncepciótól eltérő módon valósít meg fejlesztést, vagy fejlesztésnek nem minősülő beruházást, az ebből fakadó többletköltséget a megrendelt közlekedési szolgáltatás ellentételezésénél a Miniszter nem fogadhatja be és nem ellentételezheti.

4.2. Közvetlen költségek indokolt költségként történő befogadására vonatkozó szabályok

- **Személyi jellegű költségek:** 2022. évi tény adatokhoz viszonyított csökkenés vagy stagnálás esetén Szolgáltató által bejelentett tény adatok alapján. Növekedés esetében, annak mértéke nem haladhatja meg a közlekedési ágazatban lefolytatott bértárgyalások eredményeképpen létrejövő országos alágazati bértmegállapodásában foglalt időponttól, az adott éves bérfejlesztés mértékét. Növekedés esetében szükséges bemutatni a költségváltozás

indokait, amelynek során be kell mutatni közlekedési ágazatban lefolytatott bértárgyalások eredményeképpen létrejövő jövedelemfejlesztési megállapodásokból levezethető hatásokat, továbbá a személyi jellegű költségek alakulására ható egyéb tényezőket.

- **A tárgyévi átlagos állományi létszám:** legfeljebb a tárgyévet megelőző évi bázis szinten kerül elfogadásra, ettől csak külön írásos indoklással történt alátámasztás elfogadása esetében van mód eltérni.
- **A szolgáltatás teljesítése során felhasznált üzemanyag mennyiség és üzemanyagköltség:**
 - Az üzemanyag felhasználás legfeljebb a külön jogszabályban meghatározott üzemanyag-norma mértékével számolt tényleges felhasználás mértékéig tekinthető indokoltnak.
 - A 2023. január 1-ei bázisár változása a 2023. év egyes hónapjaiban a NAV által közzétett gázolajáraknak a számtani középértékük változásának megfelelő mértékben tekinthető indokoltnak.
- **Az üzemeltetés egyéb anyagköltsége, az üzemeltetés egyéb közvetlen költsége és a karbantartás költsége:** Szolgáltató által bejelentett tény szinten kerül befogadásra
- **Infrastruktúra használat költsége:** Szolgáltató által bejelentett tény szinten kerül befogadásra, de legfeljebb a KSH által közzétett szolgáltatási-index¹ változásával azonos mértékű növekedés fogadható be indokolt költségként.
- **Eszközpótlás/finanszírozás költsége:** Szolgáltató által bejelentett tény szinten kerül befogadásra, azzal, hogy a tárgyévet megelőző évi eszközpótlás/finanszírozási költséget 5 %-kal meghaladó növekmény feletti rész abban az esetben fogadható el indokolt költségként, ha azt Szolgáltató Miniszterrel előzetesen egyeztette, és azt Miniszter jóváhagyta. Miniszteri jóváhagyásnak tekintendő az autóbusz beszerzésre vonatkozó NABB jóváhagyás megléte. Járműbeszerzés indokolt költségként történő befogadásával kapcsolatban a Határozat 1. melléklet IV. Működési feltételek című fejezetének 3.2. Járművek című pontja egyeztetési kötelezettséget ír elő Szolgáltatónak.
- **Alvállalkozásba kiadott személyszállítási tevékenység költsége:** alvállalkozói költségként az alvállalkozó részére biztosított menetrendi kilométer arányos szolgáltatási díj fogadható be indokolt költségként, amely nem haladja meg a Szolgáltatónak az alvállalkozóra telepített feladatoknak megfelelő, a Határozat helyközi autóbusszal végzett közszolgáltatási tevékenységgel kapcsolatban felmerült, bevételekkel nem fedezett indokolt költségek megtérítése során alkalmazandó eljárásról szóló mellékletében megjelölt költségstruktúra szerinti, az alvállalkozói tevékenység megkezdésének évére vonatkozó menetrendi kilométer arányos saját költségszintjét, amely abban az esetben merülne fel, ha a tevékenységet azonos feltételek mellett Szolgáltató maga végezné.

¹https://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_qss002a.html?down=141: Megfigyelt szolgáltatási területek negyedéves kibocsátásiár-indexei a teljes ügyfélkörnek nyújtott szolgáltatások esetében

- **Értékesítéshez kapcsolódó költségek:** Szolgáltató által bejelentett tényadatok alapján.

4.3. Közvetett és az általános költségek indokolt költségként történő befogadására vonatkozó szabályok

A közvetett és általános költségek a Szolgáltató által bejelentett (tény) szinten fogadhatóak el.

4.4. A nyereség meghatározása a fővárosi elővárosi autóbusszal végzett menetrend szerinti személyszállítási közszolgáltatásban

Az észszerű nyereség mértéke a közszolgáltatási tevékenység ellátásából származó bevétel (közlekedési bevétel) 5 %-a.

Az ágazatban jellemző észszerű nyereség adatok alapján a Szolgáltatót, mint hatékonyan működtetett, a hazai autóbusszos személyszállítási szektorban más vállalattal össze nem hasonlítható vállalatot mind a helyközi, mind az agglomerációs (Fővárosi elővárosi, korábban BKK Zrt. által megrendelt tevékenység vonatkozásában) 5% bevétellel arányos nyereség illeti meg.

A megállapított nyereség összegét csökkenti az éves működés során a Szolgáltató terhére érvényesített kötbérfizetési kötelezettség összege. Az év közben érvényesített kötbérfizetési kötelezettségek összegei összeadódnak és az éves elszámolásnál egy összegben kerülnek figyelembe vételre.

A jelen Záradék II. 2. pontjában meghatározott ellentételezés összege nyereség előleget nem tartalmaz.

Az elszámolható észszerű nyereség maximális értéke 2023. évben legfeljebb 200 M Ft azaz kettőszázmillió forint lehet.

A nyereség összegét úgy kell meghatározni, hogy a kompenzáció figyelembe vételével a Szolgáltatónak a fővárosi elővárosi autóbusszal végzett menetrend szerinti helyközi személyszállítási közszolgáltatási tevékenységre a költségek megoszlása alapján vetített tökemegtérülése (adózás előtti eredmény helyközi közlekedési közszolgáltatásokra a költségek alapján vetített része $\times 100$ / saját tőke a helyközi közszolgáltatásokra a költségek alapján vetített része) nem haladhatja meg a 10%-ot.

Az indokolt költségek, az észszerű nyereség és a közlekedési bevétel tételes megbontását és az egyes tételek tartalmi és formai követelményeit a Határozat 3. sz. mellékletének 3. sz. függelékében szereplő, „Éves tevékenységi beszámoló és eredmény tartalmi és formai követelményeiről” szóló útmutató tartalmazza.

5. A támogatás visszatérítésének szabályai

5.1. Amennyiben Szolgáltató a jelen Záradékban meghatározott ellentételezést a vonatkozó jogszabályokban, a Határozatban, valamint az e Záradékban meghatározottaktól eltérően használja fel, az az ellentételezés NAV részére történő – az eltérő felhasználásról való miniszteri felhívástól számított 20 napon belüli – visszatérítési kötelezettségét vonja maga után.

5.2. Amennyiben a Szolgáltató a 3.1. pontban meghatározott további vizsgálathoz szükséges, együttműködési, adatközlési, illetve egyeztetési kötelezettségét

megszegi, és ezzel a 3.1. a) pontban meghatározott feltételek meglétének megállapítását megakadályozza, az az ellentételezésnek a miniszeri felhívástól számított 20 napon belüli visszatérítési kötelezettségét vonja maga után.

- 5.3. Amennyiben a Záradék keretében biztosított támogatási összeg meghaladja a 3.1. pontban meghatározott vizsgálatokat követően megállapított, a fővárosi elővárosi közszolgáltatási tevékenységgel felmerült, bevétellel nem fedezett indokolt költségeket és észszerű nyereséget, a tárgyévet követő évben a Miniszter az e költségeket meghaladó ellentételezési összeggel csökkentve határozza meg a Szolgáltató részére nyújtandó ellentételezési összeget. Amennyiben a Szolgáltató a tárgyévet követő évben nem részesül ellentételezésben, az ellentételezés-különbözetet a Szolgáltató a döntésről szóló értesítés kézhezvételét követő 20 napon belül a NAV részére visszatéríti.

III. Egyéb rendelkezések

1. A Záradék akkor lép hatályba, ha azt Felek aláírásukkal ellátták és a pénzügyminiszter az egyetértési jogát gyakorolta.
2. Felek a Polgári Törvénykönyvről, az államháztartásról, valamint az adózás rendjéről szóló törvények mindenkor hatályos rendelkezéseit irányadónak tekintik, továbbá tudomásul veszik és elfogadják a költségvetési pénzeszközök felhasználásával kapcsolatban a NAV, az Állami Számvevőszék, illetve a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal ellenőrzési jogosultságát, valamint azt, hogy a Záradék lényeges tartalmáról a tájékoztatás üzleti titok címén nem tagadható meg.
3. Felek vállalják, hogy a Záradékkal kapcsolatos esetleges felmerülő vitáikat elsődlegesen egyeztetéssel, tárgyalásos úton rendezik. Ennek eredménytelensége esetén Felek alávetik magukat a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 25. §-ában meghatározott általános illetékesség szerinti bíróság eljárásának.

Budapest, 2022.

.....
Dr. Bói Loránd
közlekedésstratégiaért felelős
helyettes államtitkár
az építési és közlekedési
miniszter nevében eljárva

.....
Kruchina Vince
elnök-vezérigazgató
VOLÁNBUSZ Zrt.

.....
Banai Péter Benő
államháztartásért felelős államtitkár
a pénzügyminiszter
névében eljárva